

Oefenen met spreekwoorden

IJskoude spreekwoorden

Taalbeschouwing

Dit is een extra winterse les over spreekwoorden.

Tijdsduur

20 minuten

Doel

Taalbeschouwing: de kinderen leren de betekenis van vier spreekwoorden, en kunnen dit vertalen naar een concrete situatie.

Materiaal

- Werkblad 'Ijskoude spreekwoorden'.

Vorbereiding

Zoek 3 afbeeldingen om op het digibord te laten zien:

- een ijsberg waarvan alleen de top boven water te zien is;
- een ijsberg waarvan ook het deel onder water te zien is;
- een stapel bankbiljetten.

Werkwijze

Laat op het digibord twee ijsbergen zien. Eerst een plaatje van een ijsberg boven water, en vervolgens een waarop ook een deel van een ijsberg onder water te zien is. Wijs op het topje van de ijsberg en zeg: *Dit is het topje van de ijsberg.*

Laat vervolgens een plaatje zien van bankbiljetten en zeg: *Dit is ook het topje van de ijsberg.* Leg dan uit: *Het topje van de ijsberg is een spreekwoord. Het betekent: het deel van een probleem dat je kunt zien. Het echte probleem is veel groter. Als je een ijsberg ziet, zie je maar een heel klein deel. De rest zie je niet, maar het is er wel!*

Wijs weer op het geld en lees het volgende nieuwsbericht voor: *Vannacht heeft de politie een geldbedrag gevonden. Dit bedrag is door dieven uit geldautomaten gestolen. Het geld dat gisteren gevonden is, is slechts een klein deel van de totale buit. Er is voor miljoenen euro's aan bankbiljetten gestolen.*

Bedenk samen met de kinderen situaties waarop het spreekwoord van toepassing kan zijn. Om de kinderen op weg te helpen, kunt u *het topje van de ijsberg* geven, de kinderen bedenken dan wat het grote probleem kan zijn. Bijvoorbeeld: een auto met een kapotte uitlaat, een ruzietje in een voetbalteam, een kind dat in groep 4 het woord *maan* nog niet kan lezen.

Vertel: *Deze les gaan we werken met spreekwoorden: ijskoude spreekwoorden.*

Deel de werkbladen uit en neem de instructie door. Leg de betekenis van de overige drie spreekwoorden kort uit.

De kinderen werken zelfstandig aan de opdracht.

Afsluiting

Vraag de kinderen om één van de vier spreekwoorden te kiezen. Ze vertellen niet welke het is. Wijs een kind aan. Het kind leest de tekst voor die hij bij dat spreekwoord heeft ingevuld in de tekstballon. De andere kinderen raden bij welk spreekwoord het hoort. Herhaal dit een paar keer.

Antwoorden

Er zijn meerdere antwoorden mogelijk.

Bijvoorbeeld:

- 1 Er is een lek in de badkamer.
- 2 Ik ook niet.
- 3 Ik kan winnen. Maar ik kan ook verliezen
- 4 Ja! Jippie!

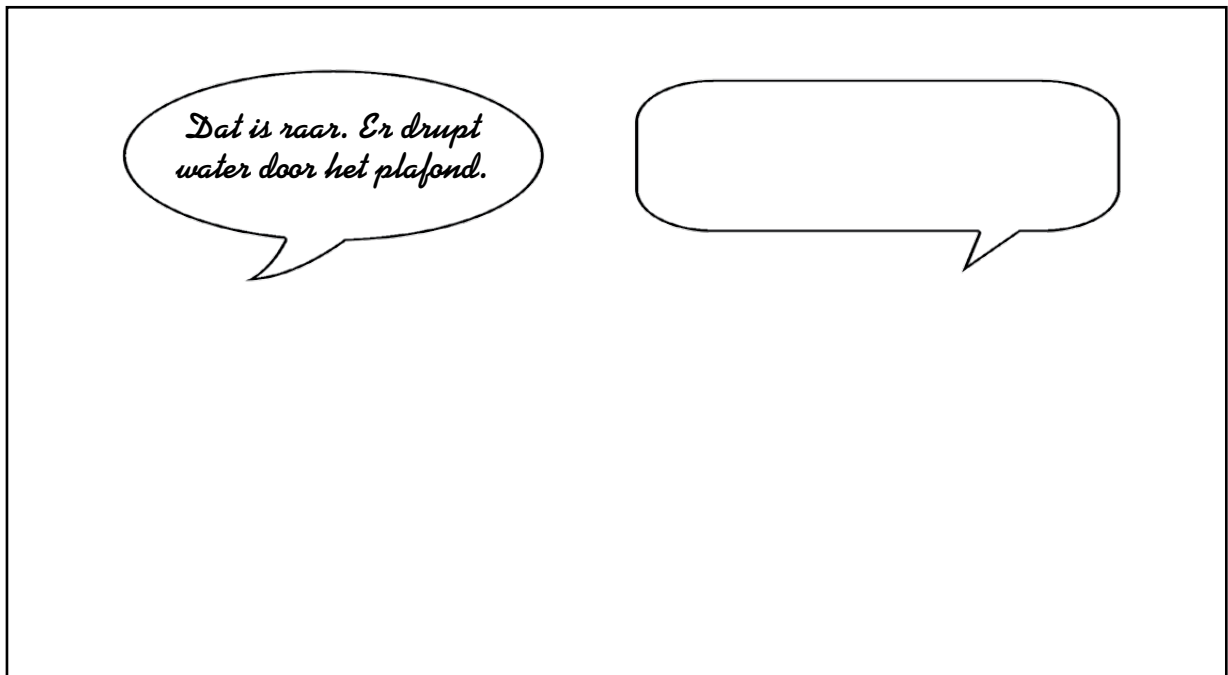
IJskoude spreekwoorden

Lees het spreekwoord.

Maak de strip af.

- Schrijf tekst in de lege spreekwolk.
- Teken er poppetjes bij.

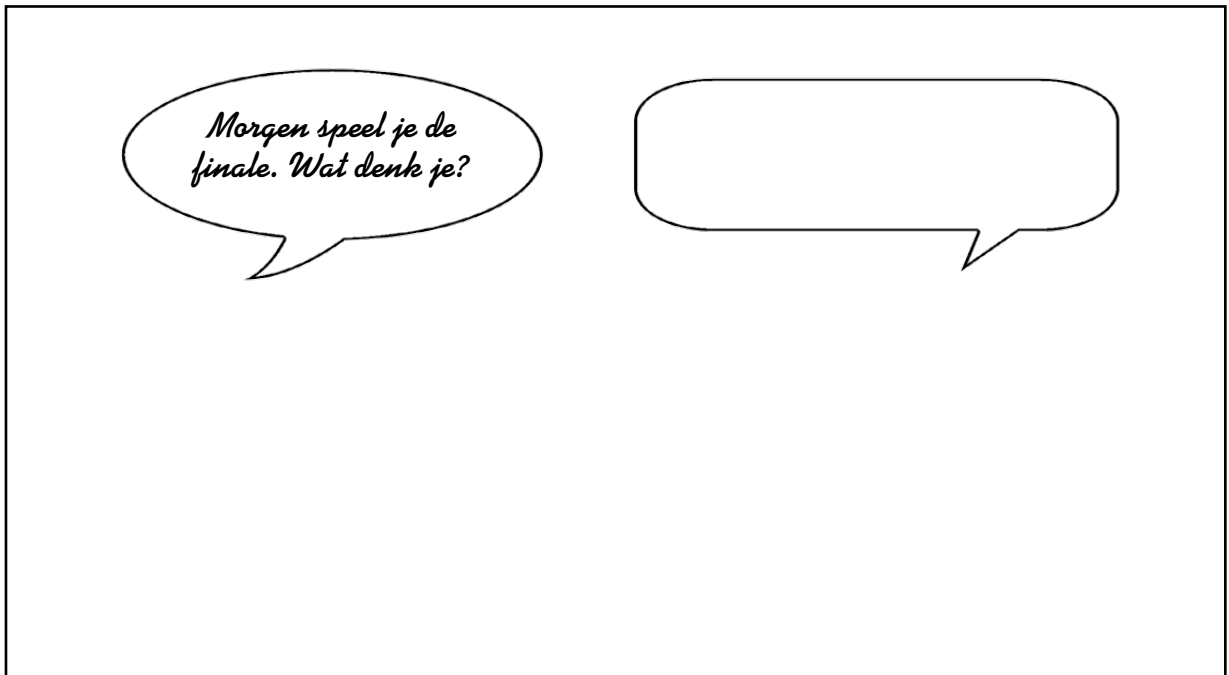
1 Het topje van de ijsberg.

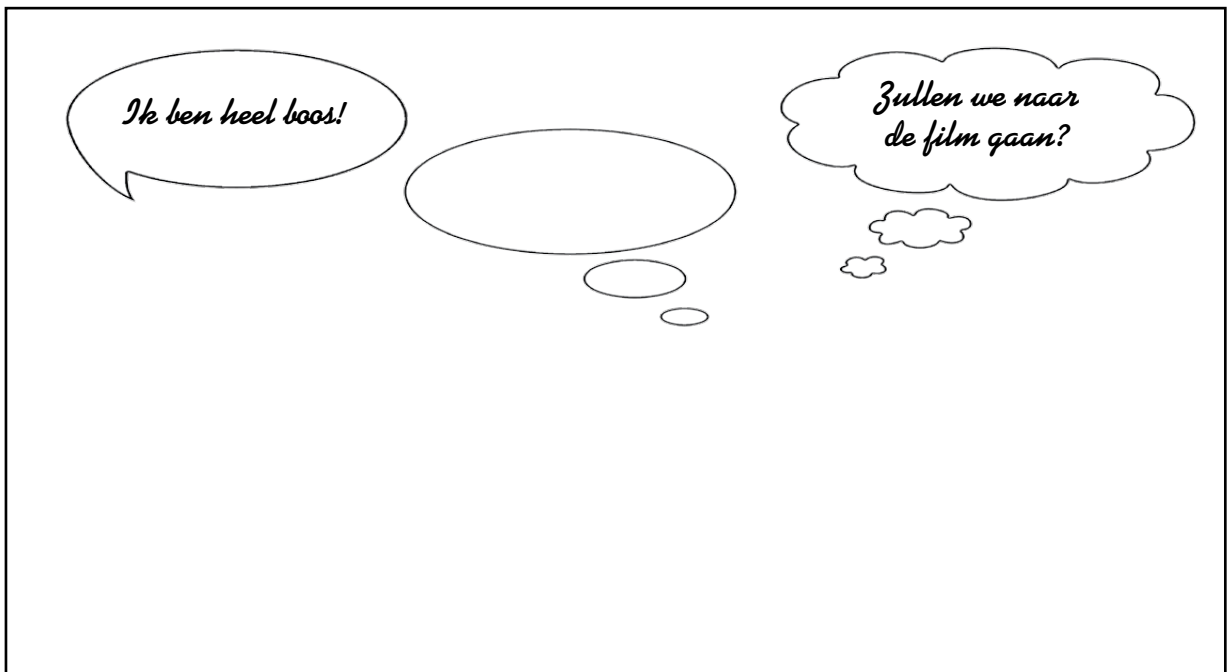
2 Iemand in de kou laten staan.

3 Het kan vriezen en het kan dooien.

4 Als sneeuw voor de zon verdwijnen.

Klaar?

Weet jij zelf een spreekwoord?

Maak er een strip bij.

Net als hierboven.